

27-12-23

Friso de Zeeuw

Controverse in het bouwdebat! Hier de link naar de uitgebreide versie van het twistgesprek met [Wouter Veldhuis](#) (op foto rechts), onder leiding van [Martin Hendriksma](#) (Binnenlands Bestuur):

<https://lnkd.in/epsPyjN2>

Het gesprek beperkt zich gelukkig niet tot alleen verdichting versus uitbreiding. Maar gaat ook over andere aspecten van het woningvraagstuk. Zoals de nationale ruimtelijke ordening en de uitdagingen waar wethouders en een nieuwe minister voor staan.

Twee opmerkingen voeg ik toe, die haaks op elkaar lijken te staan:

1. Het is én-én: zowel selectieve verdichtingsplannen als uitbreidingswijken. Zo kunnen bijvoorbeeld verdichtingsplannen bij stations niet alleen extra woningen opleveren, maar ook in andere opzichten kwaliteit aan de stad toevoegen. Een professionele en pragmatische benadering kan dus twee visies dicht bij elkaar brengen.

2. Tegelijkertijd stuiten we in dit debat op een dieperliggende botsing tussen twee maatschappij-opvattingen:

De ‘verdichtingskerk’ heeft een hoogopgeleide achterban, met een sociaal-cultureel links profiel, incl. woke; wil appartementen en hoogbouw met moderne architectuur; wil de auto terugdringen; propageert de 15-minuten-stad; vindt dat suburbane Vinex-achtige wijken beslist niet voor herhaling vatbaar zijn; wil snel verduurzamen en vind immigratie geen groot probleem (voor het woningvraagstuk). Deze stroming heeft de overhand in de besturen van de studentensteden, in belangrijke adviesinstanties zoals het PBL en de CRA, en in het ambtelijk apparaat van de rijksoverheid.

De ‘uitbreidingskerk’ heeft overwegend een praktisch opgeleide achterban, is sociaal-cultureel conservatief (moet niets van woke hebben), herkent zich niet in de 15-minuten-stad, vindt bij duurzaamheids-maatregelen betaalbaarheid, geleidelijkheid en vrijwilligheid randvoorwaarden; hecht aan de eigen auto; wil meestal een woning met tuintje, apprecieert traditionele stedenbouw en zit niet te wachten op hoogbouw; vind immigratie een wezenlijk knelpunt, ook gerelateerd aan het woningvraagstuk. Deze stroming heeft bijvoorbeeld een forse stem in gemeentebesturen van veel middelgrote steden en kleinere gemeenten.

Het is natuurlijk sjabloonmatig; volop nuances mogelijk. Een kleine icoon in deze controverse is inmiddels de pizzabezorger in Stadshagen:

<https://lnkd.in/eCkw75qU>

In de Nieuwe Politieke Werkelijkheid is de balans in het landbestuur onmiskenbaar verschoven van de eerste naar de tweede stroming. Hoe gaat dit doorwerken in de nieuwe nationale ruimtelijke ordening die juist nu op de agenda staat? Een prachtig thema voor 2024.

Friso de Zeeuw (links) en Wouter Veldhuis
op de burelen van Binnenlands Bestuur.